

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/84/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919201910
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5919201910.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci navrhovateľky: B. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Z. XXX, zastúpenej spoločnosťou: JANČI & Partners s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, proti odporcovi: O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XXX, XXX XX P., zastúpenému Mgr. Filipom Šoltýsom, advokátom, so sídlom G. M. B-XX, XXX XX A. G. Z., o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-41 zo dňa 09. decembra 2019 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-212 zo dňa 05. mája 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-41 zo dňa 09. decembra 2019 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-212 zo dňa 05. mája 2020 vo výrokoch I., III. a IV. p o t v r d z u j e .

Vo zvyšnej časti t.j. vo výroku II. z o s t á v a uznesenie Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-41 zo dňa 09. decembra 2019 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-212 zo dňa 05. mája 2020 n e d o t k n u t é .

Navrhovateľke p r i z n á v a voči odporcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému, úmyselne sa približovať k žalobkyni, a to na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s tým, že pokiaľ by boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov na nariadený zákaz nevzťahuje (výrok I.). Návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa domáhala voči žalovanému uloženia zákazu vstupu do rodinného domu súpisné číslo XXX, zapísaného v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade Ružomberok, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXX, pre okres Ružomberok, obec Štiavnička, katastrálne územie Z., ktorý je postavený na pozemkoch parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, ako parcelné číslo 315/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 69 m² a parcelné číslo 315/7 - zastavaná plocha o výmere 35 m², a aby nevstupoval na pozemky parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape: parcelné číslo 315/2 - orná pôda o výmere 237 m², parcelné číslo 315/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 75 m², parcelné číslo 315/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 69 m², parcelné číslo 315/7 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 35 m², parcelné číslo 315/8 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 m², parcelné číslo 315/16 - orná pôda o výmere 722 m², ktoré

pozemky sú zapísané v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade Ružomberok, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXX, pre okres Ružomberok, obec Štiavnička, katastrálne územie Z., zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na ich náhradu (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 18.11.2019 sa navrhovateľka (ďalej aj „žalobkyňa“) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal odporcovi (ďalej aj „žalovaný“) približovať sa k žalobkyni, a to na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s tým, že pokiaľ by boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov na nariadený zákaz nevzťahuje. Zároveň žalobkyňa žiadala, aby súd žalovanému zakázal vstupovať do rodinného domu súpisné číslo XXX, zapísaného v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade Ružomberok, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXX, pre okres Ružomberok, obec Štiavnička, katastrálne územie Z., ktorý je postavený na pozemkoch parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parcelné číslo 315/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 69 m² a parcelné číslo 315/7 - zastavaná plocha o výmere 35 m², a aby nevstupoval na pozemky parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape: parcelné číslo 315/2 - orná pôda o výmere 237 m², parcelné číslo 315/5 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 75 m², parcelné číslo 315/6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 69 m², parcelné číslo 315/7 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 35 m², parcelné číslo 315/8 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 11 m², parcelné číslo 315/16 - orná pôda o výmere 722 m², ktoré pozemky sú zapísané v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade Ružomberok, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXX, pre okres Ružomberok, obec Štiavnička, katastrálne územie Z.

3. Pri svojom rozhodovaní sa súd prvej inštancie oboznámil s kópiou zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 13.08.2019 a kópiou doplnenia zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 20.08.2019, z ktorých mal osvedčené skutkové okolnosti spolužitia žalobkyne a žalovaného tak, ako ich uviedla žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s kópiou upovedomenia adresovaného žalobkyni zo dňa 21.09.2019, z ktorého mal súd osvedčené, že žalovanému bolo za skutok zo dňa 21.07.2019 vznesené obvinenie za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a za skutok trvajúci od konca roku 2017 vznesené obvinenie za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX k.ú. Z., obec Štiavnička, okres Ružomberok mal súd osvedčenú skutočnosť, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou rodinného domu súp. č. XXX v Z. a príľahlých pozemkov. Ďalej mal súd prvej inštancie osvedčené aj to, že na Okresnom súde Ružomberok je pod sp. zn. 5C/22/2017 vedené do času rozhodnutia súdu o podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neskončené konanie o vydanie bezdôvodného obohaterenia, začaté na základe žaloby žalovaného, ktorý si voči žalobkyni uplatnil nárok na zaplatenie sumy 9.700,00 Eur, o ktorú mal zhodnotiť prestavbou rodinný dom žalobkyne. Po komplexnom oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia okresný súd dospel k záveru, že žalobkyňa relevantným spôsobom osvedčila splnenie zákonom požadovaných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) CSP (zákaz priblíženia). V danom prípade žalobkyňa odvodzovala svoju požiadavku na neodkladnú úpravu z tvrdenej okolnosti existencie nebezpečenstva bezprostredne jej hroziacej ujmy spočívajúcej v dopúšťaní sa fyzického násillia žalovaným voči jej osobe, keď spolu s podaným návrhom predložila do spisu i trestné oznámenie, z ktorého vyplývajú závažné obvinenia, na základe ktorých bolo voči odporcovi vznesené obvinenie zo závažnej trestnej činnosti. Zo skutočností osvedčených pred prvoinštančným súdom vyplynulo, že žalovaný je vo vzťahu k žalobkyni dôvodne podozrivý z násillia a svojím správaním môže ohroziť jej telesnú a duševnú integritu. Zároveň okresný súd dodal, že rešpektuje prezumpciu nevinu, avšak táto je sama o sebe kategóriou trestného práva. Pre aplikáciu civilnoprávneho inštitútu neodkladného opatrenia totiž plne postačuje, ak existuje dôvodná obava z takého konania žalovaného voči žalobkyni, ktoré by mohlo ohroziť jej telesnú či duševnú integritu. V časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala zákazu žalovaného vstupovať do rodinného domu súp. č. XXX nachádzajúceho sa v kat. úz. Obce Z., ako aj príľahlých pozemkov špecifikovaných o výroku napadnutého rozhodnutia (§ 325 ods. 2 písm. f) CSP), súd jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko nevzhliadol dôvod nariadiť neodkladné opatrenie v navrhovanom znení, nakoľko z predloženého LV č. XXX pre kat. úz. Z. mal osvedčené, že žalovaný nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností. Podľa názoru súdu tak nemožno žalovanému uložiť niečo, na čoho výkon nie je ani podľa práva oprávnený. Aj bez ingerencie súdu žalovaný nie je bez súhlasu žalobkyne oprávnený vstupovať do jej rodinného domu a na jej pozemky, a ak vstúpi, žalobkyňa má možnosť vec právne a fakticky riešiť, pričom nariadenie

neodkladného opatrenia v navrhovanom znení by žalobkyni z objektívneho hľadiska väčšiu ochranu práv v tomto smere nezabezpečilo.

4. Okresný súd neuložil žalobkyni povinnosť podať žalobu vo veci samej, nakoľko mal za to, že výrok neodkladného opatrenia konzumuje aj vec samu. Súčasne však sporové strany poučil o tom, že nariadené neodkladné opatrenie môže byť zrušené postupom podľa § 334 CSP, podľa ktorého súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Na podanie návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia je legitimovaná nielen osoba, ktorej bola neodkladným opatrením uložená povinnosť (žalovaný), ale aj samotný navrhovateľ neodkladného opatrenia (žalobkyňa).

5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 252 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán právo ich náhradu nepriznal, nakoľko pomer úspechu a neúspechu sporových strán v konaní bol rovnaký.

6. Uznesením č.k. 1C/38/2019-212 zo dňa 05.05.2020 okresný súd postupom podľa 225 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 1 CSP doplnil uznesenie č.k. 10C/38/2019-41 zo dňa 09.12.2019 o výrok IV. v zmysle § 337 ods. 1 CSP v znení „IV. Súd odporcu poučuje, že je oprávnený podať žalobu proti navrhovateľke, ktorou sa bude domáhať náhrady škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Následkom úspešnej žaloby je zrušenie neodkladného opatrenia.“

7. Proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok č.k. 10C/38/2019-41 zo dňa 09.12.2019 podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal jeho zmeny vo výrokoch I. a III., ktorými súd nariadil neodkladné opatrenie a rozhodol o trovách konania tak, že súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a odporcovi prizná voči navrhovateľke nárok na náhradu trov konania.

8. Primárne odvolateľ namietal procesný postup okresného súdu, ktorý v rozpore s § 331 ods. 1 CSP nedoručil odporcovi spolu s napadnutým uznesením i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vrátane jeho príloh. Nesprávnym procesným postupom tak súd prvej inštancie znemožnil odporcovi vykonávanie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Odporca nesúhlasil ani s posúdením návrhu navrhovateľky v časti, v ktorej okresný súd neodkladné opatrenie nariadil, tvrdiac, že v danom prípade neboli splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň odvolateľ poprel i tvrdenie navrhovateľky, o tom, že by sa voči nej dopustil fyzického násillia. Podľa jeho názoru navrhovateľka toto svoje tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázala, t.zn. v posudzovanom prípade neuniesla bremeno tvrdenia ani dôkazné bremeno a teda neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením. Odporca kontaktoval navrhovateľku jedine za účelom riešenia majetkového sporu, ktorý ona odmietala riešiť. Rozhodne však poprel, že by navrhovateľku týral či fyzicky jej ubližoval. V súčasnosti sporové strany nežijú v spoločnej domácnosti, nestýkajú sa. Telesná integrita navrhovateľky tak nemôže byť konaním odporcu ohrozená. Odporca na navrhovateľke ani v minulosti, keď spolu žili v spoločnej domácnosti, nepáchal násillie. K navrhovateľkou uvádzaným tvrdeniam o prejavoch násillia zo strany odporcu odvolateľ uviedol, že navrhovateľka nepredložila súdu žiadne dôkazy na ich podporu. Ak sa má jednať o údajné konanie odporcu z roku 2015, aktuálne (v roku 2019), kedy navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala, ani teoreticky nemôže existovať potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľkou, je podľa názoru odvolateľa účelové a súvisí s ich majetkovým sporom. Odporca priznal, že bolo voči nemu vznesené obvinenie, ale nie za páchanie domáceho násillia, ale za údajné nebezpečné vyhrážanie a vydieranie navrhovateľke. Vyjadril sa aj k SMS správe, ktorú poslal na mobilný telefón aktuálneho partnera navrhovateľky, v snahe riešiť majetkový spor. Nemal však v úmysle žalobkyni alebo jej partnerovi fyzicky ublížiť. Predmetnú SMS správu je potrebné vnímať v kontexte ich dlhoročného majetkového sporu. Na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako ho nariadil okresný súd, neboli teda splnené podmienky. V danej súvislosti odvolateľ na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia Vrchného soudu v Praze sp. zn. 7Cmo 197/94 zo dňa 06.12.1994 a sp. zn. 7Cmo 172/94 zo dňa 27.10.1994. Za nepravdivé tiež označil tvrdenia žalobkyne o tom, že sa odporca na výsluchu v trestnom konaní správal nevhodne, na čo bol vyšetrovateľom viackrát upozornený. Pokiaľ aj bol žalovaný vyšetrovateľom pri tomto úkone upozorňovaný, bolo to z dôvodu formulovania otázok navrhovateľke. Ako prílohu svojho odvolania odporca predložil súdu kópiu zápisnice z predmetného výsluchu zo dňa 11.11.2019. Zároveň rozporoval tvrdenie navrhovateľky súvisiace s majetkovým sporom, vedeným na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 5C/22/2017 a spolu s odvolaním predložil do spisu i viaceré lekárske správy s odôvodnením, že je to práve on, a nie navrhovateľka, kto je obeťou a poškodeným.

9. Navrhovateľka v reakcii na odvolanie odporcu uviedla, že pokiaľ aj súd odporcovi spolu s napadnutým uznesením nedoručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, takýto postup súdu nemá vplyv na napadnuté rozhodnutie. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádza z návrhu a vyjadrenie odporcu (žalovanej strany) pri jeho rozhodovaní vždy absentuje. Prvoinštančný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z osvedčeného stavu, keď správne zistil, že hrozba násilia zo strany odporcu je reálna, čo si vyžaduje úpravu pomerov medzi sporovými stranami. Tvrdeniu odporcu o tom, že nie je násilník, oponujú dôkazy predložené navrhovateľkou spolu s jej návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň súd správne vychádzal aj z prebiehajúcich trestných konaní, v rámci ktorých bolo odporcovi vznesené obvinenie.

10. Odporca v rámci odvolacej repliky zotrval na svojich tvrdeniach prezentovaných vo svojom opravnom prostriedku, týkajúcich sa procesného pochybenia okresného súdu pri doručovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj nesplneniu predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia. Doplnil, že uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry sp. zn. Pv 496/19/5508 zo dňa 20.01.2020 bolo trestné stíhanie voči jeho osobe, na ktoré poukazovala aj žalobkyňa, zastavené. Ako prílohu svojho podania súdu odporca predložil upovedomenie o odovzdaní trestného oznámenia zo dňa 08.01.2020, smerujúceho okrem iného voči navrhovateľke.

11. Dňa 17.03.2020, po doručení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odporcovi odvolacím súdom, bolo odvolaciemu súdu doručené jeho podanie zo dňa 16.03.2020, označené ako „Vyjadrenie k návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia“. Argumentáciu obsiahnutú v odvolaní a odvolacej replike odporca doplnil o skutočnosti týkajúce sa konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 5C/22/2017, pričom súdu predložil znalecký posudok č. 1/2020 znalkyne Ing. Anny Bešinovej, týkajúci sa určenia hodnoty nehnuteľností súvisiacich s vedeným sporovým konaním.

12. Navrhovateľka na podanie žalovaného podľa predchádzajúceho odseku nereagovala. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania súdu predložené neboli.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v spojení s dopĺňacím uznesením č.k. 10C/38/2019-212 zo dňa 05.05.2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“, „uznesenie okresného súdu“) vo výrokoch I. a IV. a tiež v závislom výroku III. o trovách konania v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

14. Pre úplnosť odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní o vydanie neodkladného opatrenia pred začatím konania sú účastníkmi konania navrhovateľ a odporca, a nie žalovaný a žalobca, ako strany sporu, keďže žaloba vo veci samej na súd ešte nebola podaná.

15. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ku ktorým dospel v rámci rozhodovania o odvolaní napadnutej časti súdneho rozhodnutia. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

16. V prvom rade považoval krajský súd za nevyhnutné zdôrazniť, že odvolací prieskum bol na základe zásady neúplnej apelácie v odvolacom konaní striktne vymedzený odvolacími dôvodmi formulovanými v podanom opravnom prostriedku. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

17. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to: 1/ je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo 2/ ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Neodkladné opatrenie je najtypickejší zabezpečovací prostriedok civilného procesu, ktorý sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, v konaní o veci samej i po skončení konania. Ide o provizórnu úpravu pomerov strán konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej, či zabezpečiť realizáciu priznaných nárokov úspešnej strany. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy účinnej do 30.06.2016, v zmysle Civilného sporového poriadku (účinného od 01.07.2016) sa upúšťa od koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej; v odôvodnených prípadoch je prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej.

19. Dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní je strana povinná označiť tvrdenia a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pokiaľ mieni byť úspešná (§ 149 CSP a nasl.). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia.

20. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu. Zároveň sa v právnych vzťahoch medzi stranami nesmie vytvoriť nenávratný stav a nesmie sa neprimeraným spôsobom zasahovať do vzťahov medzi stranami.

21. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov - regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), pričom potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Potreba upraviť pomery nemusí byť zásadne len jednorazová, môže byť aj pretrvávajúca po dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami (prípadne navrhovateľom a odporcom) je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bude vo vzťahu k podmienke naliehavosti a neodkladnosti pomerov spravidla opodstatnený, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu vo veci samej. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi navrhovateľom a subjektom, voči ktorému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, musí byť pritom zo strany navrhovateľa relevantným spôsobom osvedčená, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana - či už formou navrhovaného neodkladného opatrenia, prípadne žalobou vo veci samej.

22. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozhodol vecne správne, keď považoval za splnené všetky predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) CSP, pričom sa so závermi obsiahnutými v odseku 13. odôvodnenia napadnutého uznesenia v plnom rozsahu stotožňuje i odvolací súd. Na základe popisu skutočností tak, ako ich popísala navrhovateľka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a ktoré zároveň osvedčila viacerými predloženými listinami, možno konštatovať, že požiadavka ochrany osobnostných práv v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka formou neodkladného opatrenia, ktorej poskytnutia sa podaným návrhom domáhala, je v danom prípade dôvodná.

23. Je nesporné, že navrhovateľka a odporca sa osobne poznajú, pričom ich vzťah vo všeobecnosti nemožno považovať za pozitívny. Návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného

opatrenia je dôsledkom vzniku veľmi napätých (konfliktných) situácií, ktorých príčinou je podľa popisu obidvoch sporových strán aktuálne najmä nevysporiadaný majetkový spor, vedený na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 5C/22/2017. Odvolací súd považuje za akceptovateľný úsudok navrhovateľky, ktorá mohla po osvedčenej komunikácii s odporcom, eskalovanej SMS správou dňa 21.07.2019, (zaslanou na mobilný telefón jej terajšieho druhu), nadobudnúť obavu o svoj život a zdravie, čomu prispôsobila aj svoje ďalšie právne kroky. Navrhovateľka v štádiu prvoinštančného konania osvedčila aj tú skutočnosť, že na základe trestného oznámenia zo dňa 13.08.2019 bolo voči odporcovi vznesené obvinenie za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a za skutok trvajúci od konca roku 2017 vznesené obvinenie za prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Práve táto obava obave navrhovateľky o svoj život a zdravie bola relevantnou i pre účely nariadenia neodkladného opatrenia konajúcim súdom.

24. Odporca vo svojom odvolaní, odvolacej replike a tiež vo vyjadrení k návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia produkoval tvrdenia vecného charakteru, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu nijakým spôsobom neosvedčili potrebu modifikácie nariadeného neodkladného opatrenia. Aj keď navrhovateľka v rámci svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila svoje tvrdenia o fyzickom násilí odporcu voči jej osobe, ku ktorým malo dôjsť v rokoch 2015 a 2016 (predložením konkrétnych listín zachytávajúcich tvrdené skutočnosti - napr. lekáorskými správami), ako už popísal odvolací súd vyššie, v rámci konania pred prvoinštančným súdom bolo osvedčených viacero iných závažných skutočností, pre ktoré bolo v danom prípade dôvodné zo strany okresného súdu pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia. Podľa tvrdení odporcu sa účastníci nestýkajú. Z uvedeného je zrejmé, že na strane odporcu nariadeným neodkladným opatrením nemôže dôjsť k neprimeranej ujme na jeho právach. Naopak, na strane navrhovateľky práve takýmto spôsobom dôjde k ochrane jej osobnostných práv, na ktorých sa cíti zo strany odporcu ohrozená. Pokiaľ odporca v odvolacej replike a tiež vo vyjadrení k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na zastavenie trestného stíhania voči jeho osobe na základe uznesenia Okresnej prokuratúry Ružomberok sp. zn. Pv 496/19/5508 zo dňa 20.01.2020, túto skutočnosť súdu nijakým spôsobom neosvedčil. Navyše, pre rozhodovanie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je závažný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Za irelevantný vo vzťahu k riešenej problematike považuje odvolací súd odporcom predložený znalecký posudok č. 1/2020 znalkyne Ing. Anny Bešinovej, týkajúci sa určenia hodnoty nehnuteľností súvisiacich s prebiehajúcim sporovým konaním Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 5C/22/2017, ktorý vo vecnej rovine nemožno považovať za dôvodne uplatnený prostriedok procesnej obrany v konaní o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia súvisiaceho s ochranou jej osobnostných práv. Za relevantnú nemožno považovať ani odvolaciu argumentáciu odporcu, týkajúcu sa jeho zdravotných problémov súvisiacich s dlhoročným sporom s navrhovateľkou. Predmetom tohto konania je totiž nárok na ochranu osobnostných práv navrhovateľky v rozsahu ňou podaného návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým je súd viazaný.

25. Hoci z predloženého spisového materiálu totiž vyplýva, že okresný súd postupom podľa § 331 ods. 1 CSP nedoručil odporcovi spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené aj návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s jeho prílohami, tento postup bolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Po zistení uvedeného nedostatku v postupe prvoinštančného súdu krajský súd preto pred svojím rozhodnutím doručil odporcovi návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia i s prílohami a umožnil sa mu k tomuto návrhu v primeranej lehote vyjadriť. Odporca sa k návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadril. Odvolací súd sa následne oboznámil s jeho obsahom a pri rozhodovaní o opravnom prostriedku žalovaného sa v plnej miere zaoberal aj všetkými skutkovými tvrdeniami obsiahnutými v tomto vyjadrení. Z uvedeného dôvodu tak odvolací súd nevzhladol dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia z dôvodu procesného pochybenia okresného súdu, nakoľko v konaní pred odvolacím súdom bol zistený nedostatok napravený tak, aby bolo procesné právo žalovaného podľa § 331 ods. 1 CSP v plnej miere zachované (§ 389 písm. b) CSP a contrario).

26. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, keď odvolací súd zároveň nezistil také vecné či procesné pochybenie prvoinštančného súdu, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté uznesenie v odvolaní napadnutej časti o nariadení neodkladného opatrenia (výrok I.) a tiež v závislom výroku IV., v ktorom si

konajúci súd v zmysle § 337 ods. 1 CSP splnil poučovaciu povinnosť, o tom že odporca oprávnený podať žalobu proti navrhovateľke, ktorou sa bude domáhať náhrady škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, s tým, že následkom úspešnej žaloby je zrušenie neodkladného opatrenia, (voči ktorému výrok odvolateľ nevzniesol žiadne odvolacie námietky), modifikovať, a zároveň neboli zistené vady týkajúce sa procesných podmienok konania (§ 380 ods. 2 CSP), uznesenie okresného súdu vo výrokoch I. a IV. ako vecne správne p o t v r d i l .

27. Zároveň potvrdil krajský súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok III.), vo vzťahu ku ktorému odvolateľ neprodukoval žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu, ktorý však plne zodpovedá pomernému úspechu sporových strán v konaní pred súdom prvej inštancie a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

28. Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaním (t.j. vo výroku II.) zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyni ako úspešnej procesnej strane v rámci tohto štádia konania nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý vo veci podaného odvolania nebol úspešný. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).